

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město, Tel. +420 257 042 094,
ID datové schránky: qr9ab9x, e-mail: arbitr@finarbitr.cz, <https://www.finarbitr.cz>

Navrhovatel

Zástupce

Instituce

Česká spořitelna, a.s.
IČO 452 44 782
Olbrachtova 1929/62
14000 Praha 4

Č. j. FA/SR/PS/1202/2018 - 11

Praha 16. 7. 2018

Nález

Finanční arbitř příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 5. 4. 2018 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh Navrhovatele proti Instituci, vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, o vrácení částky 512.394 Kč a náhradě nemajetkové újmy, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

Odůvodnění:

1 Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se po Instituci domáhá uvedení účtu, který pro něho vede Instituce, do stavu, v jakém by byl, kdyby z něho Instituce neoprávněně neodepsala peněžní prostředky na základě platebních příkazů, které Navrhovatel neautorizoval. Navrhovatel dále po Instituci požaduje přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu v podobě újmy na zdraví a promarněného času způsobenou tímto protiprávním jednáním.

Finanční arbitř při zkoumání podmínek řízení zjistil, že Navrhovatel uzavřel s Institucí dne 1. 6. 2009 Dohodu o změně Smlouvy o sporožirovém účtu (dále jen „Smlouva o účtu“), podle které Instituce dne 21. 11. 1986 Navrhovateli zřídila sporožirový účet č. ■ (dále jen „Platební účet“).

Ode dne 1. 1. 2014 se na smluvní vztah ze Smlouvy o účtu použije podle jeho přechodného ustanovení v § 3077 odst. 1 zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). Smlouva o účtu je tedy smlouvou o účtu podle § 2662 an. občanského zákoníku. Smlouva o účtu je současně rámcovou smlouvou o platebních službách ve smyslu § 74 odst. 1 písm. a) zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o platebním styku“), protože se v ní Instituce zavázala pro Navrhovatele provádět hotovostní a bezhotovostní transakce na Platebním účtu jednotlivě neurčené; podle článku II. odst. 1 Smlouvy o účtu „se Banka zavazuje přijímat na uvedený Účet vklady a platby a uskutečňovat z něj výplaty a platby“.

Platební účet, který Instituce pro Navrhovatele vede, je platebním účtem podle § 2 odst. 1 písm. b) zákona o platebním styku, neboť slouží k provádění platebních transakcí podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona o platebním styku bez dispozičních omezení, tj. ke vkladům peněžních prostředků na platební účet, výběrům peněžních prostředků z platebního účtu a převodům peněžních prostředků.

Provedení převodu peněžních prostředků z platebního účtu na základě (neautorizovaného) platebního příkazu plátce je platební službou ve smyslu § 3 odst. 1 písm. c) bodu 1. zákona o platebním styku.

Navrhovatel vystupuje vůči Instituci jako plátce podle § 2 odst. 3 písm. a) zákona o platebním styku, neboť z jeho Platebního účtu jako účtu platebního byly peněžní prostředky, které jsou předmětem tohoto sporu, odepsány. Poskytovatelem platebních služeb plátce je pak v tomto případě Instituce.

Finanční arbitr považuje Navrhovatele za spotřebitele podle § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože nezjistil, že by Navrhovatel ve smluvním vztahu s Institucí nevystupoval jako fyzická osoba, která nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, jak definují spotřebitele hmotněprávní předpisy.

Instituce je bankou podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o bankách“), tedy osobou oprávněnou mimo jiné poskytovat platební služby. Jelikož finanční arbitr při zkoumání podmínek řízení nezjistil žádné skutečnosti, které by zpochybnil, že Instituce v předmětném smluvním vztahu vystupuje v postavení poskytovatele platebních služeb, považuje finanční arbitr Instituci za instituci ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi.

K rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je finanční arbitr příslušný, neboť se jedná o spor mezi poskytovatelem platebních služeb a uživatelem platebních služeb při poskytování platebních služeb ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 3 odst. 1 a 2 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

4 Tvrzení Navrhovatele

Zástupce Navrhovatele v telefonátech se zaměstnanci Instituce tvrdí, že „Vona (■ – pozn. finančního arbitra), vite, je postižená, a jako, vite, na psychiatrii je, vite. Takže není jako ... vona nemůže podepisovat žádné doklady.“

Navrhovatel proto tvrdí, že „[p]aní, která nám dělá účty, nám odcizila úspory, které činí 338.194 + 174.200 jsou to celoživotní úspory od roku 1909, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16. Dotyčná tato paní nám vynulovala účet tento 338.194 do listů podílových a investovala je do podílových listů. 174.200 nám bez ohlášení každý měsíc srážela, takže nám dluží 512.394 Korun.“

Navrhovatel dále požaduje, aby mu Instituce poskytla přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu v podobě újmy na zdraví a promarněného času způsobenou tímto protiprávním jednáním Instituce („Ušlé dny – ranění mrtvicí maminky dám k úhradě.“).

6 Tvrzení Instituce

Instituce namítá, že „Navrhovatel není zbaven svéprávnosti ani nijak omezen v možnosti jednat. Osoba označená jako Zástupce Navrhovatele, paní ■, není zákonným zástupcem Navrhovatele a ani Instituce nemá informaci o tom, že by byl Navrhovatelem zplnomocněn k jednání za jeho osobu.“

Instituce dále namítá, že není zřejmé, z čeho zástupce vychází, když požaduje „vydání částky, kterou mu dle jeho slov měl odcizit bankovní poradce Instituce.“

Instituce argumentuje, že Zástupce se v telefonátech se zaměstnanci Instituce „domáhá částky, která měla být strhávána na „podnikatele“ či „fondy“ (jedná se o fondy Sporobond a Optimum), a která mu údajně byla odcizena“, a proto Instituce Navrhovateli vysvětlila, že peněžní prostředky z Platebního účtu připisovala na majetkový účet č. ■, který rovněž patří Navrhovateli, tedy ■ (dále jen „Majetkový účet“), vedený ke smlouvě o investičních službách na

jméno Navrhovatele, tedy pro ■. Poté, co Navrhovatel smlouvu o investičních službách vypověděl, Instituce peněžní prostředky z tohoto Majetkového účtu podle platebních příkazů Navrhovatele vrátila na Platební účet, kde stále jsou.

Instituce dále k námitce Zástupce, že „to nejsou „ty peníze“, že na účtu byly peníze za prodej domku“, vysvětluje, že tím Zástupce mohl mít na mysli částku 779.700 Kč, která byla na Platební účet připsána dne 26. 5. 2015, následně dne 27. 5. 2015 byla částka 499.000 Kč vybrána Navrhovatelem na pokladně Instituce v hotovosti. Instituce namítá, že písemný příkaz k tomuto výběru je „podepsán Navrhovatelem, podpis souhlasí s podpisovým vzorem“.

7 Jednání o smíru

Finanční arbitr v souladu s § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi vyzval účastníky řízení ke smírnému vyřešení sporu. Navrhovatel se k možnosti smírného řešení sporu nevyjádřil. Instituce nepovažuje smírné řešení sporu za „možné, jelikož není patrné, jaké částky se Navrhovatel domáhá a kde mělo dojít k pochybení Instituce“. Smírného řešení sporu se finančnímu arbitrovi nepodařilo dosáhnout.

8 Právní posouzení

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 a 3 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Finanční arbitr při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady.

Finanční arbitr při rozhodování aplikuje rozhodné psané právo, posuzuje všechny shromážděné podklady samostatně i ve vzájemné souvislosti s přihlédnutím k předmětu projednávaného sporu. Finanční arbitr se tam, kde je to možné, opírá a odvolává na relevantní ustálenou judikaturu obecných soudů nebo Ústavního soudu. Finanční arbitr tak činí proto, aby jeho rozhodnutí bylo věcně a právně správné a přesvědčivé pro obě strany sporu, a zároveň i pro soud, který bude případně na základě žaloby kterékoli strany sporu rozhodnutí finančního arbitra přezkoumávat, rozhodnutí finančního arbitra jako správné potvrdil a žalobu proti němu zamítl.

Předmětem sporu je posouzení nároku Navrhovatele na uvedení Platebního účtu do stavu, v jakém by byl, kdyby z něho Instituce neodepsala celkem částku 512.394 Kč za měsíční platby a jednorázové platby ve prospěch Majetkového účtu, které Navrhovatel neautorizoval, a posouzení nároku Navrhovatele na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu, kterou mu Instituce způsobila svým protiprávním jednáním.

8.1 *Způsobilost (svéprávnost) Navrhovatele*

Navrhovatel ani jeho Zástupce nepředložili jediný podklad, ze kterého by vyplývalo omezení svéprávnosti nebo způsobilosti k právním úkonům Navrhovatele (např. rozhodnutí soudu o zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům nebo o omezení svéprávnosti). Finanční arbitr tedy nemohl této námitce Navrhovatele přisvědčit.

8.2 *Nárok na vrácení 338.194 Kč a 174.200 Kč*

Z výpisů z Platebního účtu finanční arbitr zjistil, že:

- a) dne 26. 5. 2015 byla ve prospěch Platebního účtu připsána částka 779.700 Kč, o níž Navrhovatel (tedy ■) v návrhu potvrzuje, že se jednalo o částku za prodej domu;
- b) dne 27. 5. 2015 v 15:56 hod. Navrhovatel (tedy ■) z Platebního účtu vybral částku 499.000 Kč v hotovosti na pokladně v pobočce Instituce Vyškov, Husova 443/2, jak vyplývá z písemného příkazu k výplatě hotovosti s podpisem ve znění „■“.

Finanční arbitr nezjistil, že by podpis ve znění „■“ neodpovídal podpisu Navrhovatele na návrhu na zahájení řízení před finančním arbitrem.

Navrhovatel neprokázal a finanční arbitr ani z žádných podkladů nezjistil, že by některá z platebních transakcí na výpisech z Platebního účtu nebyla autorizovaná, tedy že by ji Instituce nebyla povinna provést.

Z výpisů z Platebního účtu finanční arbitr zjistil, že:

- a) dne 11. 3. 2014 byla na Platební účet připsána částka 81.451,80 Kč jako konečný zůstatek vkladového účtu Navrhovatele (tedy ■) č. ■, který ke dni 11. 3. 2014 Navrhovatel (tedy ■) zrušil;
- b) dne 7. 7. 2015 byla z Platebního účtu odepsána částka 130.000 Kč ve prospěch účtu Zástupce (tedy ■) č. ■;
- c) dne 7. 1. 2016 byla ve prospěch Platebního účtu připsána částka 150.000 Kč z účtu Zástupce (tedy ■) č. ■;
- d) dne 1. 3. 2016 byla ve prospěch Platebního účtu připsána částka 28.988,97 Kč jako konečný zůstatek účtu Zástupce (tedy ■) č. ■, který ke dni 7. 1. 2016 Zástupce (tedy ■) zrušil.

Finanční arbitr nezjistil, že peněžní prostředky na vkladovém účtu Navrhovatele č. ■ nebyly všechny převedeny na Platební účet, tedy jiný účet Navrhovatele.

Finanční arbitr nezjistil, že všechny peněžní prostředky na účtu Zástupce č. ■ nebyly převedeny na Platební účet, jehož majitelem je Navrhovatel.

Z výpisu z Platebního účtu finanční arbitr dále zjistil, že

- a) za měsíce leden a únor 2014 byla z Platebního účtu odepsána částka 200 Kč měsíčně ve prospěch Majetkového účtu („pravidelný nákup PF“);
- b) dne 11. 3. 2014 byla z Platebního účtu odepsána částka 81.000 Kč ve prospěch Majetkového účtu;
- c) za měsíce červenec až prosinec 2015 byly z Platebního účtu odepisovány částky 3.000 Kč („pravidelný nákup PF“) a 1.000 Kč („KI:Sporobond“) měsíčně ve prospěch Majetkového účtu;
- d) dne 7. 1. 2016 byla z Platebního účtu odepsána částka 300.000 Kč ve prospěch Majetkového účtu („jednorázový nákup OPTIMUM“);
- e) za měsíce leden až prosinec 2016 byly z Platebního účtu odepisovány částky 2.000 Kč („pravidelný nákup PF OPTIMUM“) a 1.000 Kč („pravidelný nákup PF Sporobond“) měsíčně ve prospěch Majetkového účtu.

Celkem tedy byly od ledna 2014 do dubna 2017 z Platebního účtu odepsány ve prospěch Majetkového účtu měsíční trvalé platby a jednorázové převody ve výši 441.400 Kč. Finanční arbitr nezjistil, že by Navrhovatel o odepsané měsíční trvalé platby a jednorázové převody z Platebního účtu přišel, když ty byly připisovány na jeho Majetkový účet.

Nadto finanční arbitr zjistil, že Instituce dne 14. 3. 2017 vrátila z Majetkového účtu zpět ve prospěch Platebního účtu výnos ve výši 40.000 Kč a dne 3. 4. 2017 výnos ve výši 472.841,30 Kč.

Navrhovatel vypověděl smlouvu o investičních službách dne 20. 4. 2017 a Instituce zrušila Majetkový účet ke dni 22. 4. 2017.

Pro úplnost finanční arbitr doplňuje, že z výpisu z jediného účtu, který Instituce pro Navrhovatele v současnosti vede, tedy z Platebního účtu, vyplývá, že zůstatek na tomto účtu ke dni 30. 4. 2018 činí 563.799,36 Kč.

Finanční arbitr tedy nezjistil, že by Instituce z Platebního účtu ani z jiného z účtů vedených na jméno ■ u Instituce odepsala částku 512.394 Kč, o kterou by Navrhovatel přišel, jak tvrdí. Finanční arbitr tedy nemohl přisvědčit nároku Navrhovatele na vrácení částky 512.394 Kč.

Protože finanční arbitr nezjistil ve vztahu k vedení Platebního účtu žádné protiprávní jednání Instituce nebo jejích zaměstnanců, nemohl přisvědčit ani nároku Navrhovatele na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu, kterou mu měla Instituce svým protiprávním jednáním přivodit.

9 K výroku nálezů

Finanční arbitr velmi pečlivě posoudil podklady, které se mu podařilo i přes pozdější zásadní nesoučinnost Navrhovatele shromáždit.

Protože finanční arbitr nezjistil, že by Navrhovatel přišel o částku 512.394 Kč z Platebního účtu ani z jiného z účtů vedených na jméno ■ u Instituce, nemohl jeho nároku na zaplacení částky 512.394 Kč vyhovět. Finanční arbitr nezjistil, že by Instituce ve vztahu k vedení Platebního účtu jednala protiprávně, a proto nemohl Navrhovateli přiznat ani přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezů.

Poučení:

Proti tomuto nálezů lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi do 15 dnů od jeho doručení podat písemně odůvodněné námítky k finančnímu arbitrovi. Práva podat námítky se lze vzdát. Včas podané námítky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, nález, který již nelze napadnout námítkami, je v právní moci.

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr

Doručuje se

Navrhovatel – do vlastních rukou zástupce na adresu ■

Instituce – datová schránka wx6dkif

